

Ružena Deutschová Auschwitzban

A jobb oldalon a Trude, a barátnőm, aki nem zsidó, a bal oldalon én vagyok. A felvétel 1964-ben készült, egy szakszervezeti kirándulás útján jutottam el oda. A háború után mindig arra vágytam, hogy egyszer elmenjek oda. és meggyűjtsak egy mécseszt.

A bejárat, amire az van írva, hogy "Arbeit macht frei", tehát az, hogy A munka felszabadít, számomra felejtethetetlen. A bejáratától nem messze voltak az irodák, most egy múzeumot rendeztek be ott. Hátul voltak a gázkamrák. Elöl egy akasztófa tűnik az ember szemébe. Oda akasztották fel a háború után a Hesst [Rudolf Hössről van szó. -- A szerk.], aki az auschwitzi láger parancsnoka volt. Előtte azonban nagyon sok fogoly vesztette rajta az életét. A barakkokat, ahol mi voltunk elszállásolva, már nem láttuk viszont. Azokat lebontották.

Ahogy megérkeztünk Auschwitzba, megállt a vonat. Egy férfi, akiről később azt mondták, hogy Mengele, csak intett: jobbra, balra. Anyukámat és a testvéreimet balra, bennünket a húgommal meg jobbra osztott be, vagy fordítva, az mindegy. A húgom és a bátyám is valahogy elkeveredtek a tömegben. Szerettem volna ismét megkeresni őket. Mengele egy pofont adott, és a másik oldalra lökött, ami megmentette az életemet. Akkor még nem tudtuk, hogy valójában mi történik.

Barakkban szállásoltak el, ahol nagyon sokan voltunk. Esett az eső. Mindenütt állt az esővíz, ülve vagy állva tudtunk csak aludni. Hiányzott az ivóvíz, latrinára jártunk. Hajnalban volt az ébresztő, ötös sorokban álltunk, amíg meg nem számoltak. Sokat szenvedtünk a hideg miatt éjjel. Nappal viszont 35 fokos hőség gyötörte az embert. A sajkába reggelire kávét öntöttek, estefelé egy darabka kis kenyeret és kis húst kaptunk. Folyton éhesek voltunk. Az ivóvizet ciszternában hozták, olyankor nagy volt a tülekedés. Sorba kellett állnunk a vízért. Az SS-katonák a derékszíjon lévő vassal ütötték a nőket, akik tolakodtak. Ha valakit fejbe találtak, az bizony meg is halhatott. Mindig akadt néhány halott.

Egyszer megbetegedtem, tífuszt kaptam, ami magas lázzal jár. A barakkban, ahol mi voltunk, volt egy rész, ahová a betegeket gyűjtötték össze. Onnan a betegeket vöröskeresztes autóval, a halottakkal együtt rögtön a krematóriumba szállították. Engem is kifelé tuszkoltak, de jött egy SS-nő, aki hatalmas két pofont adott, vérezni kezdett a fülem, a szám, de jobban lettem. A betegség elmúlt, pedig orvoshoz nem mentem. Tizenhét évesen az ember élni akart.

Anyu és testvéreim haláláról még Auschwitzban hallottam, júliusban. Ott voltunk egy-két hétig, már hallottuk, meg éreztük is azt a rettenetes bűzt, ami fojtogatta az ember torkát. Naponta érkeztek az új foglyok.

Anyám öccsével, Alter bácsival is találkoztam Auschwitzban. Ő tanácsolta, hogy jelentkezsek munkára. Jelentkeztünk is pár nappal később munkára, szelektálás volt. A több ezer fogoly közül kb. ezret választottak ki munkára. Éjjelre osztottak be a krematóriumhoz. Nem sokáig dolgoztam ott, mert Allendorfba utaltak át bennünket. Három napig mentünk, Drezdát éppen bombázták. Egy német, amikor meglátott bennünket, csak annyit mondott: Gott, ahogy ti kinéztek!